

ВИСНОВОК

рецензента, доктора педагогічних наук, професора Федоришина Василя Ілліча про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації Лю Шуай «Інструментально-виконавська підготовка студентів педагогічних університетів на основі асоціативного поєднання мистецької інформації», поданої на здобуття ступеня вищої освіти доктора філософії за спеціальністю 014 – Середня освіта (музичне мистецтво)

1. Актуальність теми дослідження та її зв'язок з науковими планами, програмами, темами.

Проблема вивчення та трактування інструментально-виконавської підготовки студентів педагогічних університетів є надзвичайно актуальною в межах сучасної педагогіки мистецтва. Зростає потреба суспільства у висококваліфікованих педагогічних кадрах, які забезпечують якість навчання, демонструють здатність транслювати учням знання щодо певних явищ навколишньої дійсності, шукають оптимальні шляхи розвитку здібностей учнів і спроможність орієнтуватися у потоці музичної інформації, накопичувати, структурувати і актуалізувати мистецькі знання, які формують особливий пласт загальної культури особистості. Все це потребує активного пошуку нових резервів підготовки педагогічних кадрів, котрі здатні до реалізації висунутих вимог. Інструментально-виконавська підготовка вчителя музичного мистецтва залежить від слухової активності та музичної виразності виконання музичних творів, від сформованого музичного мислення, розвинутої уяви, фантазії, художньої асоціації. Музично-слухова активність виступає основою всього музично-виконавського процесу. У цьому контексті, безумовно, актуальним і доцільним є дослідження Лю Шуай, в якому порушено проблему формування інструментально-виконавської підготовленості студентів педагогічних університетів на основі асоціативного поєднання мистецької інформації.

Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків та рекомендацій, їх достовірність та наукова новизна

Дисертаційна робота Лю Шуай містить нове вирішення означеної проблеми, що підтверджено розробленою та експериментально перевіреною методикою формування інструментально-виконавської підготовленості студентів факультетів мистецтв педагогічних університетів на основі асоціативного поєднання мистецької інформації. Детальне опрацювання представленого наукового доробку дозволило відзначити якісне структурування роботи, грамотне визначення наукового апарату, цілісність, фундаментальність і логіку викладу основних теоретико-методологічних та практично-методичних положень.

Структура та зміст дисертації, її завершеність і відповідність встановленим вимогам щодо оформлення

У вступі обґрунтовано актуальність обраної теми, розкрито ступінь розробленості проблеми, науково коректно сформульовано мету, яка корелює з темою та конкретизується у завданнях, окреслено об'єкт та предмет роботи, розкрито теоретико-методологічні засади, визначено методи дослідження, конкретизовано його наукову новизну, теоретичне й практичне значення, подано відомості про апробацію і впровадження результатів роботи, схарактеризовано її структуру і обсяг.

Здійснено аналіз сучасного стану розробленості проблеми інструментально-виконавської підготовленості студентів педагогічних університетів на основі асоціативного поєднання мистецької інформації. Висвітлено погляди сучасних вітчизняних та східних науковців щодо досліджуваного феномена, крізь призму дотичних понять «асоціація», «мистецька інформація», «інструментально-виконавська підготовка студентів педагогічних університетів», «асоціативне поєднання мистецької інформації», «художнє сприйняття», «художнє мислення», «професіоналізм», «майстерність». Підкреслимо збагачення даної роботи у представленні досліджуваної проблеми у фортепіанній підготовці студентів.

У дисертаційному дослідженні автор надає власне визначення інструментально-виконавської підготовки студентів педагогічних університетів на основі асоціативного поєднання мистецької інформації як системи організації навчально-пізнавальної та творчо-виконавської діяльності студентів, яка забезпечує формування особистісних компетентностей майбутнього вчителя у музично-виконавському, методико-педагогічному напрямку виконавської підготовки педагогічного спрямування, відповідно до високого рівня розвинутої образно-асоціативного мислення та творчої уяви майбутнього фахівця.

Компонентна структура інструментально-виконавської підготовки студентів факультетів мистецтв педагогічних університетів подана Лю Шуай у єдності мотиваційно-ціннісного, компетентно-знанневого та творчо-виконавського структурних компонентів. Охарактеризовано сутнісні ознаки кожного із структурних компонентів.

У даній роботі конкретизовано й охарактеризовано *принципи* формування інструментально-виконавської підготовленості студентів педагогічних університетів на основі асоціативного поєднання мистецької інформації: суб'єктної взаємодії, інформаційної відкритості та доступності, креативності, цілісності та структурності, системності та послідовності.

Педагогічні принципи логічно доповнюються обґрунтованими *педагогічними умовами*, а саме: *створення ситуації успіху* з налаштуванням на активне сприйняття й усвідомлення музичного твору; *забезпечення впровадження проблемних педагогічних ситуацій* у навчальний процес, спрямованих на розвиток асоціативного мислення; *створення середовища інтеграції* мистецьких знань на основі комп'ютеризації процесу здобуття необхідної мистецької інформації; *організація розширеного середовища* самостійної роботи студентів.

Заслуговує на схвалення *варіативне застосування методичного інструментарію*, який ґрунтується на групах методів, визначених автором: методи розвитку інтересу до навчально-виконавської діяльності, методи

інформаційно-асоціативного спрямування, творчо-особистісної взаємодії, інструментально-виконавського вдосконалення, професійно-педагогічного адаптування (теоретичні, вербальні, образно-демонстраційні, евристичні, бінарні, інтерактивні та інші методи), а також представлена *методична модель* формування інструментально-виконавської підготовленості студентів педагогічних університетів на основі асоціативного поєднання мистецької інформації, яка від мети дослідження до формування означеного феномена представляє повний технологічний цикл. Формування означеного феномена здійснено у три етапи (інформаційно-мотиваційний, асоціативно-синтетичний та творчо-креативний), на кожному з яких застосовано доцільні методи.

Робота логічно структурована відповідно до поставлених завдань дослідження і сформульованих висновків, має широку джерельну базу, яка висвітлює ґрунтовність вивчення проблеми та доцільність запропонованих шляхів її вирішення, що свідчить про належний рівень обґрунтованості представлених наукових положень дисертації.

Переконливі дані експериментального дослідження, підтверджені методами математичної статистики, довели ефективність авторської методики формування інструментально-виконавської підготовленості студентів педагогічних університетів на основі асоціативного поєднання мистецької інформації. Мета дослідження досягнута, завдання виконані, що підтверджують висновки дисертації. Усі отримані автором результати є новими, достовірними та належно обґрунтованими і повною мірою відображені у публікаціях автора у фахових виданнях.

Наукова новизна дослідження полягає в тому, що: *вперше* проведено науковий аналіз проблеми формування інструментально-виконавської підготовленості студентів педагогічних університетів на основі асоціативного поєднання мистецької інформації; теоретично обґрунтовано, визначено сутність і сформульовано авторське визначення досліджуваного феномена; конкретизовано компонентну структуру, критерії та показники

сформованості даної підготовленості, а також охарактеризовано високий, середній та низький рівні її сформованості; обґрунтовано педагогічні умови, наукові підходи формування інструментально-виконавської підготовленості студентів педагогічних університетів для упровадження й реалізації у процесі інструментальної підготовки музично-педагогічних ЗВО; розроблено і упроваджено у процес інструментальної підготовки модель методики формування досліджуваного феномена.

Практичне значення результатів дослідження полягає у розробці методики цілеспрямованого формування інструментально-виконавської підготовленості студентів педагогічних університетів на основі асоціативного поєднання мистецької інформації; можливості використання матеріалів дослідження в музично-педагогічній освіті як України, так і Китаю з урахуванням національних і ментальних особливостей. Викладені у дослідженні методичні положення дозволяють поглибити сучасне розуміння теорії і практики інструментальної підготовки студентів в ЗВО музично-педагогічного профілю. Вони можуть використовуватися для оновлення змісту таких навчальних предметів як «Музичний інструмент» (фортепіано) і «Концертмейстерський клас», а також для створення навчально-методичних посібників і методичних рекомендацій для студентів факультетів мистецтв педагогічних університетів з метою удосконалення їх підготовки до формування музично-слухових уявлень учнів у процесі їх фортепіанного навчання, як методологічного базису всього процесу навчання гри на фортепіано в шкільних музичних навчальних закладах.

Результати дослідження достатньо апробовано на конференціях різних рівнів. Висновки та результати повною мірою відображено у 5 публікаціях, з яких: 3 статті у фахових періодичних виданнях України з педагогіки, 1 стаття в зарубіжному періодичному виданні, 1 стаття у збірниках матеріалів міжнародних наукових конференцій.

